

Naj bi Vam Vsegamogočni dodelil, da bi še v bodoče na enak zgleden način in v preizkušnem edinstvu z mojim generalnim štabom delovali ob strani svojega slavnega vojskovodje. Fran Josip.“

Zopet angleška bojna ladja zletela v zrak. — Okoli 800 mož utonilo.

Angleži imajo na morju veliko smolo. Komaj smo poročali, da so izgubili svoj s 70 milijoni kron pred leti zgrajeni veliki naddrad-nought „Audacious“, kar je zmanjšalo moč angleške vojne mornarice za eno desetino, že prihaja nova vest:

London, 26. novembra. (Kor. urad.) V včerajšnji seji v spodnji zbornici je prvi lord admiralitete Churchill naznanil, da je bojna ladja „Bulwak“ 25. novembra zjutraj v Sheerness zletela v zrak. 700—800 mož je utonilo, le 12 so jih rešili. Admirali, ki so bili pričoe katastrofe, poročajo, da so prepričani, da je nesrečo povzročila eksplozija v notranjih skadiščih ladje, ker se morje ni nič vzvalovilo. Ladja se je potopila v treh minutah. V morje je bila spuščena leta 1899. in je imela 15 250 ton displacementa 18—19 milj hitrosti. Oborožena je bila s štirimi 30 5 cm in z dvanajstimi 15 cm topovi.

Izgube angleške mornarice.

London, 26. novembra. (Kor. urad.) Admiraliteta objavlja, da odkar je izbruhnila voj-ska, izkazuje seznam izgub med mrtvimi 220 častnikov, 37 ranjencev, 51 jih pogrešajo, oziroma so vjeti. Med moštvoem je mrtvih 4607 in ranjenih 435 mornarjev; pogrešajo, oziroma vjetih je 2429 mornarjev.

Premog v vojni.

Ni še dolgo tega, ko se je jela pojavljati vest, da v Švici, Italiji, na Danskem in na Balkanu primanjkuje premoga, ker so glavni dobavitelji, Nemčija, Francija, Belgija in Anglija zapletene v vojno, ter so zaprle svoje meje izvozu. Kar se tiče posebej francoskih in belgijskih premogovnikov, so večinoma že v nemški upravi ali pa sploh ne obratujejo zaradi pomanjkanja delavstva. Francoski kameniti in drugi premogovniki, ki so pridobili leta 1912 41,3 milijone ton premoga, se nahajajo v severozahodnih delih Francije. V Belgiji so producirali leta 1912 22,97 milijonov ton.

Rusija ima največ premoga iz kotline Donec, kjer dobivajo okoli tri četrtine vsega ruskega premoga ali 21 milijonov ton, dalje v kotlini Dombrovi kameniti in rjavi premog, ter slednjic ob uralskem pogorju premog sploh. Ker ti premogovniki ne zadoščajo niti za domačo potrebo, je Rusija dovolila leta 1913 carins prost uvoz premoga za železniško porabo. Rusija je upeljala leta 1913 za 75,3 (1912 45) milijonov rubljev premoga, in sicer iz Anglije za 39,97, iz Nemčije za 31,3 milijonov rubljev; koksa je upeljala za 11,3, in sicer iz Anglije za 1,8, iz Nemčije za 4,79 milijonov rubljev. Kotlina Dombrova, ki leži v kotlu treh cesarjev ob Mislovi, je že v rokah dvoezve. Notranji nemiri ter vpoklic rudarjev v vojsko bodo imeli to posledico, da bo kotlina Donec producirala še manj premoga nego običajno. Ker je Rusiji že primanjkovalo kuriva leta 1913, sedaj pa sta za uvoz zaprli Črno in Vzhodno morje, in ker Rusija zase ne producira dovolj premoga, je jasno, da bo Rusija v kratkem brez tega kuriva.

Pa tudi tedaj, če bi hoteli upoštevati naftne produkte za kurivo, ki jih Rusija dobiva iz na zemeljskem olju bogate pokrajine Baku ob Kaspiškem morju, bi to kurivo ne zadoščalo. Zanesljiva poročila pa pravijo vrhu tega, da je v tej pokrajini vstaja in jo tudi že ogrožajo Turki. Preostane torej le Velika Britanija, ki utegne zalagati pač Francijo v atlanskih pristaniščih, če ji dvoezveza ne zabrani prevoza.

Celotna produkcija kamenitega in rujevega premoga, je znašala v vojujočih državah leta 1911 v tonah:

Nemčija	234 521
Avstro-Ogrska	49 860
Dvoezveza	284 381
Rusija z azijsko posestjo	26 636
Francija	39 231
Vel. Britanija in Irska	276 255
Belgija	23 053
Ententa	365 175

Neutrálne evropske države pa pridelajo premoga: Italija 557, Španija 3916, Nizozemska 1477, Švedska 312, skupaj 6262 tisoč ton. Če priračunimo še pridelek Združenih držav ameriških po 450.165, tedaj vidimo, da pridelajo neutrálne države 456 427 ton premoga.

Medsobojne odnose vojujočih držav ob mirnem času pokazuje naslednje številke: Nemčija je upeljala leta 1812 10 38 milijonov ton premoga (iz Velike Britanije 8,99 milijonov); izvozila pa ga je 31,14 milijonov, in sicer v Belgijo 5,3, v Francijo 3,06, na Nizozemsko 7,54, v Avstro Ogrsko 11,0, v Rusijo 1,51, v Švico 1,5 milijonov ton. Največ sta ga torej potrebovali Francija in Belgija. Nemčija je prejela iz drugih držav leta 1913 za 193 93, izvozila pa za 513 8 milijonov mark premoga. Francija je prejela iz drugih držav za 575 2 milijona frankov premoga, Rusija za 75 3 milijone rubljev, Belgija za 161,9 milijonov frankov izvozila pa za 90 2 milijonov frankov. Avstro-Ogrska je uvozila za 262 8 milijonov K premoga, izvozila pa ga je za 14 5 milijonov kron. Velika Britanija ga je izvozila 50 72 milijonov tuntov.

Nemčija, ki ni poklala črnovojnikov rudarjev pod orožje, in pa Avstrija pridobiva premog v neomejeni množini. Premog je potemtakem dober zaveznik dvoezve.

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bo trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Podpisujte vojno posojilo!

Z jasnim navdušenjem so dovršili narodi monarhije svoje oboroženje, ko jih je poklala naš osiveli cesar, da odvrnejo nadštevilo napadov naših sovražnikov.

V žalih, rožljajočih bataljonih poslal je jedin narod bratov svoje sinove na ožugane državne meje, železen zid, ob katerem razprši naval sovražnih valov.

Sedaj pa je treba skrbeti za to, da ne obnemore roka, ki naj vodi meč. Gre sedaj za to, da se prekrži vražji račun naših sovražnikov, ki menijo, da nas morejo izstradati, če nas ne morejo premagati z mečem.

Treba je sedaj dati vladi sredstev, da moremo vztrajati v boju za dom in ognjišče, za mirno prihodnost. Blago in kri za našega cesarja, blago in kri za domovino!

Zatorej podpisujte vojno posojilo!

Vsak, tudi najmanjši! Kajti tudi ta je deležen blagra, za katerega se borijo in krvavijo naši sinovi na bojnem polju.

Nikomur ni treba darovati, le posoditi. In z obilnimi obrestmi dobi nazaj, kar je dal.

Vlada je našla v skoraj s 6 odstotki obrest-

ljivimi zakladnimi listi sredstvo, da omogoči vsakemu udeležbo brez vsake žrtve.

Kdor podpiše, ima vplačati samo 97½ in dobi dne 1. aprila 1920 nazaj glavnico po 100 in med tem časom vsako leto dne 1. aprila in 1. oktobra obresti.

Ti zakladni listi so varovansko varni in davka prosti, v njih se lahko nalagajo varovanski denarji in ženitninske kavcije. Izgube na glavnici so izključene.

Izdali se bodoje papirji po 100, 1000, 5000 in 10.000 kron.

Da se lahko udeležujejo tudi oni, ki imajo najmanj sredstev, je ustanovila poštna hranilnica rentno hranilnico, ki obstoji v tem, da si zamorejo hranilni vložitelji iz svojih prihrankov pridobiti deležev po eno, dve ali tri četrtine najmanjšega papirja, torej v delnih zneskih po 25, 50 in 75 kron.

Pri tem uživajo že od dneva nakupa deleža na tega odpadajoče kuponske obresti. Prodaja teh deležev je hranilcu vsak čas zajamčena. Od nikogar se ne zahteva, da se svojemu denarju za pet let odreče. Dana mu je vsak čas možnost, če je primoran, načeti svoje hranilne vloge, da zamenja deleže zopet v gotovino in jih vzdigne.

Podpisuje se lahko pri vseh poštah in davčnih uradih, hranilnicah in privatnih bankah.

Pri priglaševanju je plačati le desetinko podpisanega zneska. Ostalih devet desetink je plačati pri zneskih do 200 kron dne 4. decembra, pri večjih zneskih se lahko ostanek celo v obrokih odplačuje dne 4. in 16. decembra 1914 in dne 2. in 15. januarja 1915.

Za podpisane vojne posojila ni potrebna gotovina. Avstrijsko-ogrsko banka kakor tudi vojno-posojilna blagajna daje v ta namen posojilo na vrednostne papirje po nižji obrestni meri kakor je donša vojno posojilo. Za podpisatelja odpade tedaj tudi v tem slučaju znaten obrestni prebitek.

Te skrbne naprave omogočujejo vsakemu, da se udeleži na posojilo. Nikdo se naj ne izključi in če eden sam ne more skupaj spraviti 25 kron, naj se združi z drugimi.

In kdor ima več, naj ne daje svojemc za imendan ali rojstni dan in zlasti o Božiču gotovine, temveč, kakor se spodobi za naš čas, papirje avstrijskega vojnega posojila.

Naši sovražniki, ki nas v svoji ošabnosti smatrajo za berače, upajo, da ne bomo zmogli; ničesar bi ne videli rajši, kakor da jim ne bi mogli za dobo vzdržati, to bi jim rodilo nov pogum in zato bi pomenila brezuspešnost vojnega posojila več kot izgubljeno bitko.

To ne sme biti.

Radostno in jedino se bomo združili kakor dosedaj in temeljito odpravili naše sovražnike.

Z geslom našega iskrenoljubljenega cesarja: „Z združenimi moči“ vzkliko bo naše vojno posojilo v zmago.

Gradec, dne 14. novembra 1914.

Č. kr. namestnik:
CLARY I. r.

Božič v vojni!

Božič se bliža, praznik ljubezni in domovine.

Ubog ali bogat, vsakdo pripravljaj — bodisi iz tega, kar si je s trudom prihranil, bodisi iz obilja — darilo za tiste, ki so njegovemu srcu najbližji. Komu se ne porosi oko, ako se spominja naših vojakov, ki izpolnjujejo ob tem času daleč od doma, morda v pustih krajih, najplemenitejšo, toda najtežjo izmed dolžnosti!

Vojni oskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva je sklenil tem vrlim možem poslati skromno božično darilo in posveča temu namenu

pol milijona kron.

Kakor znamenita je ta vsota, vendar daleč ne zadošča, da bi se vsakemu vojaku, ki je v vojni, naredilo majhno veselje. Za to je treba sodelovanja vseh. Z neznatnim številom tistih, ki nimajo dragega svojca v vojni, bodo tekmovali tisti, kojih sin, kojih brat, kojih mož ali zaročenec se bojuje za domovino . . .

Zato prosi vojni oskrbovalni urad (IX, Bergasse 16), da bi se mu s tem namenom veliko-dušno in kar najhitreje naklanjala darila v denarju. Ta urad bode skrbel, da pridejo božična darila našim četam po oddelkih pravočasno v roke kakor drag pozdrav iz ljube domovine, kakor dokaz najiskrenejšega spomina, kakor znak upanja na veselo svidenje!

C. in kr. vojno ministrstvo, vojni oskrbovalni urad,
IX, Bergasse št. 16.

Na Dunaju, v oktobru 1914.

F. M. L. Löbl s. r.

Vojna in nevtralne države.

Mnogi menijo, da škoduje vojna samo vojskujočim se državam: toda vojna prizadeva občutno škodo tudi nevtralnim državam. Vsled onemogočenega in oviranega prometa trpi trgovina in vsaka nevtralna država je v nevarnosti, da z dobavo blaga izkaže kakih državi posebne ugodnosti, s čemer krši nevtralnost. V takem položaju ste pred vsem Amerika in Holandska. V Združenih državah je letos izredno dobro izpadla žetev pšenice. Vse luke so je polne. Toda tega blaga ne morejo vkrcati na ladje, ker je nemško trgovinsko brodogojstvo tako rekoč izginilo, angleško pa je bilo zaradi vojaških transportov znatno reducirano. Vsled tega hoče parlament Združenih držav upeljati lastne paroplovne črte. Toda odkod naj vzame ladje? V ameriških pristaniščih so mnogi nemški in tudi avstrijski parniki, tako na primer velikanski nemški transatlantski parnik „Vaterland“, a četudi bi Amerikanci te parnike prekrstili, bi to Angležev gotovo ne oviralo, da bi jih ne zaplenili. Poleg tega bi pa pomenal odkup teh ladij, ki so v vojni za Nemčijo brez pomena, finančno podporo vojskujoče se nemške države. In ker se je Amerikancu Morganu prepovedalo, posoditi francoski denar, bi se moralo ukreniti tudi napram Nemčiji, oziroma Avstriji.

Tudi Švedska, Norveška, Danska in Holandska občutijo izredne posledice evropske vojne. Kajti Angleška pregleduje skoro vsak parnik imenovanih držav, ako odgovarajo njihovi trgovinski bilanci. Angleška jim napravlja natančen račun: Kar tu vozite, je več premoga, žita in bakra, kakor pa sami rabite. Pri tem kaže Angleška seveda tudi mnogo zlobe in jeze napram nevtralnim državam, ki nečesto stopiti na njeno stran. Toda vojna, pravzaprav moč njene mornarice, ji omogočuje njeno postopanje. Vsled tega mora žito in druga živila gniti v inozemskih pristaniščih. Amerikancev se polašča zaradi tega obup, tembolj, ker Angleži z vsakim dnem proglašajo novo blago kot vojno kontrebando. Amerikanski bombažni trgovci ogorčeno protestirajo proti temu, da se smatra tudi bombaž kot prepovedano blago, in cele armade bombažnih producentov so v nevarnosti, da propadejo. Toda bombaž se rabi tudi za — municijo! Argentinja in Brazilija ne morete izvažati svojega mesa, svojega žita in kave. Italija mora pustiti, da se velike množine njenega sadja — tudi v tem pogledu je izpadla letina izborna — uničijo, da propada njena sladkorna industrija, ker ji manjka prometnih sredstev. In tako stoji velika množica surovinskih industrij in produkcij živil v nevtralnih deželah pred ogromnim polomom.

Veliko škodo imajo tudi one dežele, ki žive od trgovskega prometa. V tem oziru prideti predvsem v poštev Švica in Italija. Prva mora poleg tega tudi plačati stroške oborožene nevtralnosti, to je mobiliziranje za varstvo svoje meje. V obeh deželah so hoteli in restavracije zapuščene, železnice prinašajo znatno zmanjšane dohodke. S številkami se škoda, ki jo trpi Italija, niti ne da označiti. Toda nekoliko vpogleda

nudijo v tem oziru vplačane vstopnine v muzejih. Najbolj obiskana mesta v Italiji so Rim, Florenca in Benetke. Vstopnina v Torinu in v galeriji Borghese v Rimu je znašala v preteklem letu 86.000, na Palatinu 36.000, v Angelskem gradu 25.000 lir. V Florenci, v Ufficijih 83.123, v medicinski kapeli 40.000 lir. V Benetkah so v palači dožev zbrali 163.000, v akademiji 48.266 lir. Bresa v Milanu je imela 52.023, Leonardova Vincencijeva „Zadnja večerja“ kakih 50.000, muzej v Neaplju kakih 50.000 lir dohodkov. Največ izgube imajo Pompeji, ki so imeli 203.908 lir dohodkov itd. Vse to se je sedaj skoraj popolnoma nehalo.

Italija ima škodo tudi z ozirom na izseljeniško vprašanje. Stotisoči izseljencev so leto za letom hodili v Ameriko in drugam, odkoder so pošiljali domov svoje prihranke — okoli 100 milijonov lir na leto. In sedaj niso le popolnoma prenehale te denarne pošiljatve, temveč se vračajo sedaj tudi v velikem številu izseljenci domov zaradi pomanjkanja dela v inozemski industriji, pomnožujejo bedo doma in so za breme javnosti, ki mora zanje skrbeti. Ti stroški niso manjši kot oni vojskujočih se državah. In to se godi v času, ko državni dohodki znatno nazadujejo. V Italiji so v zadnjem četrtletju julij-september bili za 26 in pol milijona lir manjši kot prejšnje leto v istem času.

Tudi Anglešna si domišlja, oziroma Grey in Churchill skušata Angležem dopovedati, da predstavljajo ravno toliko kot nevtralno deželo, da bo ostala nedotaknena od grozot vojne. Gotovo je, da je bil hinavski in zavratni namen Greya, izvojevati boj angleških kapitalistov z nemškimi potom Francoske in Belgije kakor tudi Rusije, pri čemur naj bi ostala Angleška nedotaknjena od grozot vojne. Kakor pa je padla ta hinavščina, s katero se je zapletla v pogodbo Belgija in Francoska, ravno tako se Angleška zelo moti, ako meni, da ta vojna ne bo imela zanjo zlih posledic. Kajti Angleška je tvorila dosedaj svetovni trg. Od zunanje trgovine Nemčije, Avstrije, Belgije, Francoske in Rusije, ki znaša skupaj 14 milijard, je več kot polovica financirana od Angleške; to se pravi, da angleške banke posredujejo trgovino, da sprejemajo plačila v obliki menic in plačujejo s temi menicami, da jamčijo za čas med akceptiranjem in plačilom. Sedaj leži za kakih dve milijardi akceptiranih menic v Londonu, a ne plačanih. Te menice so izdane večinoma za povprečno dobo treh mesecev. Medtem pa je izbruhnila vojna in prekinjena trgovina bo povzročila polom številnih trdk, argentinskih, brazilskih itd., ki teh menic v Londonu ne bodo mogle plačati. To bo postala grozna finančna katastrofa za Angleško. In ako se to ne kaže že sedaj, je temu kriv samo moratorij, ki daje dolžniku pravico, da odlaga s plačilom. A četudi bo končana vojna, bodo najmanj Belgija in Rusija, a bržkone tudi Francoska, rabile dolgo časa, preden bodo mogle prijeti zopet s plačili. Tudi tu bodo torej imele angleške banke ogromne izgube in gospodarski polomi stotisočev bodo opustošili tudi angleško narodno gospodarstvo, tudi ako se nemške armade ne bodo izkrcale pri Dovru in ako njeni Zeppelinji ne bodo metali bomb na London. Temu naravnemu povračilu za svojo strahopetno zavratnost se bodo angleški kapitalisti komaj izognili, naj potem Grey tudi trdi cinično, da Angleška vojna ne bo mnogo več veljala kot bi jo njena nevtralnost.

Male države Holandska, Danska, Norveška so napram roparskim činom Angleške seveda popolnoma brez moči ter se morejo zadovoljiti samo s tem, da stiskajo svoje pesti v žepih. Značilno je za infamno politiko angleških kapitalistov, da izrablja ugodno priliko srbskega zavratnega umora le ne samo za zaželeno gospodarsko uničenje Nemčije, temveč tudi zato, da prizadene trgovini manjših konkurentov znatno škodo, ki se ne bo mogla nikdar popraviti.

Med Angleško in Holandsko obstojijo že stoletja komercijalna nasprotstva, ki so zaenkrat dosegla višek v popolnem podvrženju Holandske in njeni odpovedi kot svetovne sile, ne da bi se pri tem Angleška odrekla svoji ropateljnosti. Kajti Angleški kapitalisti se čutijo toliko časa ogroževani, dokler bo plula po oceanu kaka ladja pod tujo zastavo. Angleški kapitalizem hoče biti edini gospodar svetovne trgovine. In to je tudi vzrok njegovega sovraštva napram Nemčiji, ki je v zadnjih 40 letih pokazala do slej nenavadno enerzijsko gospodarskega razvoja. Da vodijo Angleško v sedanjih vojni ti postranski nameni, dokazuje jasno tudi njeno obnašanje napram zaveznicu Belgiji. Za kršenje nevtralnosti Belgije je pobožna, visokomoralna Angleška potočila krokodilske solze, a v svoji bolesti ni pozabila izročiti glavno trgovinsko mesto svoje prijateljice obleganju in mu povzročiti večmilijonsko škodo ter onemogočiti uporabo njegovega pristanišča za dalje časa. Seveda, ljubljene in globoko obžalovani Antverpi so bili najnevarnejši konkurent Londona. Toda tako, kakor si predstavlja angleška domišljija, se stvari ne bodo razvile. Kajti poleg Nemčije obstoje tudi še druge velike trgovinske države. „Uncle Sam“, kakor imenujejo poseebljenje severoameriških Združenih držav, je nagrbanič čelo in to je zadostovalo, da se je podlo nadlegovanje nevtralne trgovine vsaj deloma omejilo. Tako se je morala vsemogočna Anglija na primer ukloniti in pripustiti izvažanje bombaža iz Amerike. Upajmo, da bočasoma ameriški velikan počul na enak način Angleško tudi glede drugih stvari.

Razno. 66 let.

Preteklo sredo bilo je 66 let, odkar je zasedel naš presvitli cesar Franc Jožef I. prestol habsburške države. Bili so burni časi, ko je komaj 18-letni mladenič prijel za žezlo te stare in slavne monarhije. Revolucija je grozila, nezadovoljnost na Ogrskem se je vršila, sovražniki so se drvali ob mejah domovine. In ves svet je mislil, da bode kronani mladenič v tej borbi obnemogel, da bode opešal in ne bode mogel doseči svojih velikih ciljev. Ali svet se je zmotil; mladenič Franc Jožef I. je pokazal tako ogromno enerzijsko, tako krepko odločnost, da je spravil kmalu državo v redni mirni razvitek. Revolucije in vojske so minule, pričel se je krasni gospodarski razvitek in z njim je rastlo blagostanje avstro ogrskih narodov . . .

Dolga desetletja ščitil je Franc Jožef I. evropski mir. V pravem zmislu besede ne samo mir naše prekrasne domovine, marveč evropski in celo svetovni mir. Poznal je grozote vojske in njegova junaška, hrabra duša bi bila žalovala nad vsakim neopravičenim prelivanjem krvi. Mislil je v krasni svoji človekoljubnosti, da bode ščitil od vseh strani ogroženi mir. Kot najplemenitejši varuh tega miru je raje vsa žaljenja pretrpel, nego da bi svoje ljubljene narode izročil krvavi furiji vojne.

Pa vse zaman!

Strupena strast sovražnikov ni poznala mej in obzirov. Povzročilo je, da je moral tudi naš presvitli cesar potegniti meč in zaprijeti borbo proti deželi kraljemorilcev, iz katere se je potem vsa ta velikanska svetovna vojska razvila.

Čist kakor božansko bitje stoji Franc Jožef I. na odru svetovne zgodovine. Nikdo mu ne more očitati niti trohice krivice ali krivde nad to vojno. Le v obrambo očetnjave poklical je cesar svoje hrabre vojske pod orožje, da si zaslužijo še enkrat slavno ime Avstrije . . .

66-letnica Franc-Jožefovega vladanja pa dokazuje iz novega, da stojijo vsi narodi naše monarhije za našim cesarjem. Vso vročo ljubezen teh narodov dokazuje ta praznik, ki smo

Nevarnost okuženja

pri vseh epidemičnih boleznih, kakor pri koleri, dysenteriji, driski itd. se izdatno zmanjša, ako vzdržujemo truplo čisto, uporno in krepko, vsled tega zdravo. Nadalje je potrebno za okrepčanje želodca, za redno prebavo in nemoteno izmenjavo snovi skrbeti, ker se kužne snovi v starih črevesnih ostankih najlaže razširjajo. — V interesu naših čitateljev hočemo zopet na dva preparata visoke higijenične vrednosti opozarjati in sicer: 1. Feller-

jev priznani rastlinski esenci fluid z zn. »Ezfluid«, ki je vsled svoje očiščujoče, desinfekcijske in antiseptične lastnosti v teh dneh za vsako hito neprecenljive vrednosti. Za negovanje trupla in kože, kot ustna voda, za bolečine odpravljajoče in okrepčujoče obiranje po marših, jahanju, utrujenosti, pri revmatičnih bolečinah, prehlajenju in raznih vsled prepriha ali mokrote nastalih boleznih služi izborno. Mnogo zdravnikov ga priporočajo in več kot 100.000 zahvalnih pisem potrjuje njegov blagoslovni vpliv. 12 steklenic stane franko 6 kron, 60 ste-

klenic franko samo 25 kron. 2 Fellerjeve prebavo urejujoče, želodec okrepčujoče Rhabarbara-kroglice z zn. »Elza-kroglice«, ki se jih že desetletja za ureditev izmenjave snovi vsestransko priporočajo. 6 školjic stane franko samo 4 krole 40 vinarjev, 12 školjic franko samo 8 kron 40 vinarjev. — Zamoreno cenjenim čitateljem oba preparata najbolje priporočati. Pa ne kupujte manjvredna nadomestna sredstva, marveč samo priznana »Elza«-preparata od lekarnarja E. V. Feller, Subica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko). 753